

VUODEN VAIHTUESSA ON AIKA KIITTÄÄ JANUKSEN VIIME VUODEN TOIMITUSTYÖHÖN OSALLISTUNEITA

Pääkirjoitus

Janus

Vuosi on vaihtunut, ja Turun yliopiston toimituskunnan ensimmäinen vuosi Januksen toimitustyön parissa on takanapäin. Tehtävä on ollut mielenkiintoinen ja työntäyteinen. On ollut hienoa päästä näköalapaikalle tutustumaan monialaiseen sosiaalipoliittiseen ja sosiaalityön tutkimukseen. Januksen toimitustyö on pitkälti yhteisöllistä talkootyötä, johon osallistuvat monet toimijat: artikkelien kirjoittajat, artikkelien vertaisarviointia tekevät refereet sekä ulkopuoliset toimittajat (ks. myös Häikiö 2013). Ensimmäisessä Januksen pääkirjoituksessamme (Günther & Salin 2023) haastoimme teidät kaikki mukaan tukemaan suomenkielistä tiedejulkaisemista niin tutkimuksen kirjoittajina, vertaisarvioitsijoina kuin lukijoinakin. Haasteemme on otettu hyvin vastaan – ilman teidän kaikkien arvokasta panosta Januksen julkaiseminen olisi ollut mahdotonta. Haluammekin kiittää kaikkia Januksen toimitustalkoisiin osallistuneita toimijoita niin kirjoittajia, vertaisarvioijia kuin lukijoitakin arvokkaasta panoksestanne: olette osoittaneet, että kotimaiselle tiedejulkaisemiselle on tarvetta!

Vaikka Turun toimituskunnan ensimmäinen toimitusvuosi meni opiskellessa toimitustyötä, mahtui vuoteen myös uusia tuulia. Ensimmäinen muutos oli se, että numerosta 2/2023 eteenpäin Janus alkoi ilmestyä vain sähköisenä. Toinen tekemämme kehitystyö konkretisoituu tästä lehdestä alkaen: jokaisessa tulevassa Januksen numerossa julkaistaan viisi tieteellistä artikkelia eli artikkeleiden määrä nousee yhdellä. Tavoitteenamme on ollut nopeuttaa tutkimusartikkelien julkaisukiertoa. Vuonna 2024 toimituskunnan katse on entistä vahvemmin siinä, miten voimme viedä Janus-lehteä eteenpäin ja siten taata korkeatasoisen ja kaikkien saatavilla olevan sosiaalityön ja sosiaalipoliittikan tutkimuksen julkaiseminen myös tulevaisuudessa. Kehitystyö on myös talkootyötä, johon osallistuvat toimituskunnan lisäksi Januksen toimitusneuvostojen jäsenet, sosiaalipoliittinen yhdistys ja sosiaalityön tutkimuksen seura. Haastamme myös kaikki lehden lukijat osallistumaan tähän talkootyöhön: otamme mielellämme kehitysehdotuksia vastaan myös teiltä!

Januksen vuoden 2024 ensimmäinen numero sisältää siis viisi mielenkiintoista tutkimusartikkelia, joissa pureudutaan sosiaalisen tulorahoituksen, markkinoistumisen, omavalvonnan toimeenpanon sekä sosiaalihuoltolain tavoitteiden toteutumisen teemoihin. Pekka Pennanen, Anu Katainen, Jyri Liukko ja Heikki Hiilamo tarkastelevat sosiaalisen tulorahoituksen käyttöönottamisen prosessia ja hyvinvoin-

tipalveluiden uudenlaista organisoimista. Tutkimuksen mukaan sosiaalisen tulosrahoituksen malli sai poliittista kannatusta yksittäisten toimijoiden aktiivisuuden, poliittisen tilanteen ja sattumanvaraisten tapahtumien kautta. Eeva Ekqvist ja Katja Kuusisto tutkivat sosiaalityöntekijöiden näkemyksiä siitä, millaisten asioiden tulisi muuttua, jotta sosiaalihuoltolain tavoitteet tulisivat saavutetuksi päihde- ja ongelmallisesti käyttävien asiakkaiden parissa työskennellessä. Tulosten mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden tarpeisiin voitaisiin vastata paremmin, jos muutokset kohdentuisivat päihdepalveluiden saavutettavuuteen ja laadukkuuteen, monialaiseen yhteistyöhön ja vastuunjakoon sekä työntekijöiden laki- ja päihdeosaamisen tukemiseen. Artikkelissaan ”Lastensuojelun laitoshoidon markkinoistuminen viranomaisasiakirjoissa” Heikki Ranta analysoi yksityisten lastensuojelun toimijoiden ja markkinoiden ilmenemistä lainsäädännössä sekä viranomaisasiakirjoissa vuosina 1980–2020. Tulokset osoittavat, että yksityisiin lastensuojelun toimijoihin ja markkinoihin kohdistuneet käsitykset ja ajattelumallit ovat olleet lainsäädännössä ja asiakirjoissa ristiriitaisia. Niihin on liitetty sekä negatiivisia että positiivisia mielikuvia. Outi Kiljunen, Tarja Välimäki ja Päivi Kankkunen tarkastelevat omavalvonnan toimeenpanoa ja sen haasteita iäkkäiden asumispalveluyksikössä. Tulokset havainnollistavat omavalvontaa haastavia tekijöitä: henkilöstön vaihtuvuuden ja saatavuusongelmat, uudistetun vanhuspalvelulain henkilöstömitoituksen laskentaan liittyvät tekijät, sekä johtamiseen ja ohjaukseen liittyvät puutteet. Artikkelissaan ”Vammaissosiaalityön harkinta asiakkaiden kokemana tarinallisesta näkökulmasta” Merja Tarvainen tutkii vammaissosiaalityön harkintaa asiakkaiden kirjoitelmien kautta. Tutkimus nostaa esiin kaksi harkintatarinaa: päätöskeskisen ja arkisidoksisen ja osoittaa sen, kuinka vammaisuuden elämisen ja kertomisen ehtojen tuntemus tukee sosiaalityöntekijöiden työtettä. Artikkeleiden lisäksi mukana on kaksi puheenvuoroa ja kaksi kirja-arviointia.

Mukavia lukuhetkiä ja hyvää alkanutta vuotta Januksen lukijoille,
Kirsi Günther & Milla Salin

KIRJALLISUUS

- Günther, Kirsi, & Salin, Milla (2023). Kiitos Lapin yliopiston toimituskunta, Turku jatkaa suomenkielisen tiedejulkaisemisen ilosanoman levittämistä!. *Janus Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön tutkimuksen aikakauslehti* 31 (1), 1–3. <https://doi.org/10.30668/janus.127305>
- Häikiö, Liisa (2013) Tiedetalkoot. *Janus Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön tutkimuksen aikakauslehti*, 21 (1), 1–3. <https://journal.fi/janus/article/view/50681>